

**การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
Risk Management of Schools Under the Secondary
Educational Service Area Office Kanchanaburi**

น้ำฝน อ่วมสะอาด¹ และ มิตภาณี พุ่มกล่อม²

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี^{1,2}

Namfon Auemsaart¹ and Mitparnee Pumklom²

Kanchanaburi Rajabhat University^{1,2}

Corresponding Author, Email: Namfonmuayza@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี และ 2) เปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 308 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ

* ได้รับบทความ: 12 พฤษภาคม 2566; แก้ไขบทความ: 1 มิถุนายน 2566; ตอบรับตีพิมพ์: 5 กันยายน 2566

Received: 12 May 2023; Revised: 1 June 2023; Accepted: 5 September 2023

2. การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา
ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง; ขนาดสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to risk management in schools under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi. and 2) to compare risk management in schools under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi by divided to the school sizes. The sample consisted of 308 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, obtained by stratified random sampling according to school size. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with content validity between 0.67-1.00 and a reliability of 0.99. The statistics under in the data analysis were percentage, mean, standard deviation. The data were treated with one-way analysis of variance and found the difference of the means, and paired tests were carried out according to Scheffe's method. The statistical significance level was set at 0.05.

The findings were as follows:

1. Risk management of schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in mean from high to low as performance, strategy, budget and rule and regulation management aspect.

2. The comparison risk management of schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi classified by school size, overall risk management of schools there was no statistically significant difference.

Keywords: Risk Management; School Size

บทนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564 : 1)

การบริหารความเสี่ยง เป็นตัวชี้วัดในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อส่งเสริมและผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562 : 255) หัวหน้าองค์กรหรือผู้บริหารหน่วยงานเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ จากการศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่สร้างความล้มเหลวให้กับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร พบว่า การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับกลางและระดับสูง การขาดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการวางแผนกลยุทธ์ ขาดการสื่อสารให้พนักงานทุกคนทราบถึงวิสัยทัศน์และสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ขาดการสร้างทีมสนับสนุน การมองทุกอย่างเป็นอุปสรรค และการกำหนดกลยุทธ์ที่ล้มเหลวส่งผลให้การบริหารจัดการความเสี่ยงไม่ประสบความสำเร็จ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการควบคุมปัจจัยและกิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินงาน ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางดำเนินงานในการบริหารความเสี่ยง ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาและบุคลากรของส่วนราชการ และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานภายใน มีปัจจัยเสี่ยง 4 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง ความเสี่ยงด้านการดำเนินงานเป็นความเสี่ยง เนื่องจากระบบงานภายในองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ ความเสี่ยงด้านการเงินเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการบริหารการเงินไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เนื่องจากขาดการจัดการข้อมูล การวิเคราะห์การวางแผน และการควบคุม ทำให้ขาดประสิทธิภาพไม่ทันต่อเหตุการณ์ และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมกฎหมาย

ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงนำหลักการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากลของคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 สถาบันในสหรัฐอเมริกา มาเป็นกรอบในการบริหารความเสี่ยง และแนวทางการตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562 : 27)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีพื้นที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยพื้นที่ 13 อำเภอ มีสถานศึกษาจำนวน 28 แห่ง จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ยังคงประสบปัญหาและขาดแคลนทรัพยากร อันเนื่องมาจากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ส่งผลให้เกิดความเสียหาย และลดโอกาสที่สถานศึกษาจะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น การบริหารตามมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีจำนวนบุคลากรน้อย ไม่เพียงพอกับชั้นเรียน รวมทั้งภาระงานของโรงเรียนก็มีมากเท่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เช่น งานธุรการ จึงทำให้การบริหารงานและการจัดการศึกษานั้นปฏิบัติได้ไม่เต็มที่ ตลอดจนงบประมาณในการบริหารจัดการมีข้อจำกัด อีกทั้งมีข้อจำกัดด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอ ผู้บริหารต้องบริหารภายใต้ภาวะที่ขาดแคลน จึงส่งผลต่อการทำงานของครูผู้สอนที่ต้องนำหลักการสอน เทคนิควิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงทำให้ผลการพัฒนาตามมาตรฐานบริหารไม่เป็นไปตามที่คาดหวังและความต้องการเท่าที่ควร รายการค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ยึดจำนวนนักเรียนเป็นหลัก เมื่อเป็นเช่นนี้โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนแตกต่างกัน เงินอุดหนุนที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณแตกต่างกัน ซึ่งเงินอุดหนุนที่ได้รับมานั้นไม่สามารถจัดทำแผนงบประมาณ สำหรับแผนงาน โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเพียงพอ ในขณะที่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีจำนวนนักเรียนมากก็จะได้รับงบประมาณในสัดส่วนที่มากกว่า จึงสามารถจัดทำแผนงบประมาณ สำหรับแผนงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ จากข้างต้นทำให้เห็นได้ว่า ปัจจัยหลายด้านเข้ามาส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี, 2560 : 61)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อให้ผู้บริหารและครูใช้เป็นแนวทางในการวางระบบควบคุมภายในของสถานศึกษาในกำกับ ควบคุม การดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย สามารถป้องกันความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยง การวางแผน การแก้ไขปัญหาระยะสั้นและระยะยาวได้ทันสถานการณ์ทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภายในสถานศึกษา และเป็นข้อมูลในการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี จำนวน 1,549 คน จากสถานศึกษา 28 แห่ง
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี จำนวน 308 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ซึ่งมีจำนวน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านกลยุทธ์ จำนวน 10 ข้อ ด้านการปฏิบัติงาน จำนวน 10 ข้อ ด้านการเงิน จำนวน 10 ข้อ และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ จำนวน 10 ข้อ
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืนจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี มาตรวจสอบความถูกต้องและมีความสมบูรณ์ในการตอบ
 - 3.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
 - 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
 - 3.4 การวิเคราะห์ การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard

Deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981 : 195)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน

4.1.1 ร้อยละ

4.1.2 ค่าเฉลี่ย

4.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 ความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง

4.2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ของครอนบัค

5. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.12 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 41.88 ตำแหน่งครู ค.ศ. 1 คิดเป็นร้อยละ 35.39 รองลงมา คือ ครู ค.ศ. 2 คิดเป็นร้อยละ 30.19 ครูผู้ช่วย คิดเป็นร้อยละ 18.83 และครู ค.ศ. 3 คิดเป็นร้อยละ 15.58 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 47.08 รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 40.91 และสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 12.01

2. ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ด้านกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.57) ด้านการเงิน ($\bar{x} = 4.34$, S.D.=0.60) และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ($\bar{x} = 4.33$) ตามลำดับ

2.1 ด้านกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{x} = 4.39$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.70) และสถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษา เพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความยั่งยืนเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ ($\bar{x} = 4.30$)

2.2 ด้านการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ สถานศึกษามีรายงานผลการดำเนินโครงการกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ สถานศึกษามีโครงสร้างหลักสูตรที่มีองค์ประกอบครบถ้วนตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.72) และสถานศึกษามีหลักสูตรที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ($\bar{x} = 4.35$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.30$)

2.3 ด้านการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ สถานศึกษามีการนำผลการติดตามและควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบรับพัสดุถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{x} = 4.39$) และสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{x} = 4.37$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการควบคุมและตรวจสอบการใช้งบประมาณในการจัดซื้อพัสดุและคุณภาพของพัสดุ ($\bar{x} = 4.30$)

2.4 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.40$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีระบบควบคุมภายในของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.35$) และสถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{x} = 4.34$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีแนวทางในการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นเกี่ยวกับการผิดวินัยกฎระเบียบมาตรการข้อกำหนด ($\bar{x} = 4.29$)

3. ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก นั้นอาจสืบเนื่องมาจากในปัจจุบันนี้ หน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานงานทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงได้จัดทำนโยบายและมีการกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการจัดทำการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาทุกสถานศึกษา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา และป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับสถานศึกษา ตลอดจนการนำรูปแบบวิธีการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดจากความเสียหายภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย เพชรนุ้ม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤษณ์ หาญชัย, พงษ์ธร สิงห์พันธ์ และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านมีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.1 ด้านกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักการดำเนินงานด้านอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลัย พวงพิลา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในสถานการณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย เพชรนุ้ม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงาน เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา และให้ขั้นตอนการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงานจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน และมีผลต่อความสำเร็จของเป้าหมายองค์กรด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมณมานต์ อมรมณีพงศ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญญานันท์ แก้วนุชนาวี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

1.3 ด้านการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้ได้บังคับบัญชาของผู้บริหารจะต้องมีความชัดเจนในเรื่องการบริหารการเงินเป็นหลัก ซึ่งถ้าผู้บริหารไม่มีการวางแผนการบริหารการเงินให้ชัดเจนแล้ว จะทำให้ขาดความเชื่อมั่นจากตัวผู้ได้บังคับบัญชา และการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงขององค์กร ตลอดจนความเชื่อมั่นจากชุมชนภายนอกที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชิต บรรทิต (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ความเสี่ยงด้านการเงินอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย เพชรนุ้ม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงาน ควรมีการควบคุมและตรวจสอบการใช้งบประมาณในการจัดซื้อพัสดุและคุณภาพของพัสดุ และควรมีการควบคุมให้มีการตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายเงินก่อนการอนุมัติสั่งจ่าย

1.4 ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานในทุกขั้นตอนของผู้บริหารจะต้องมีกฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติควบคุมอยู่ตลอด ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องศึกษาระเบียบการปฏิบัติ กฎ กติกาต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติอยู่เสมอ เพราะการปฏิบัติของบุคลากรที่ขัดกับข้อบังคับกฎหมายต่าง ๆ จะส่งผลให้มีโทษทั้งทางด้านระเบียบและกฎหมาย และส่งผลเสียหายต่อองค์กรได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย เพชรนุ้ม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยง

ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจริยธรรมในการบริหารงาน ควรมีการกำหนดมาตรการหรือบทลงโทษสำหรับบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ มาตรฐานและข้อบังคับอย่างชัดเจนและเป็นธรรม ควรมีการกำหนดกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ มาตรฐานที่เหมาะสม และไม่ใช่อุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พุฒิสรรค์ ศรีรัตนประชากุล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายกฎระเบียบ กำหนดมาตรฐานผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด

2. การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาในปัจจุบันนี้ หน่วยงานทางการศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานงานทางการศึกษามากขึ้น จึงได้จัดทำนโยบายและมีการกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาในทุกขนาด ได้มีการดำเนินการจัดทำการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาทุกสถานศึกษา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา และป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับสถานศึกษา ตลอดจนการนำรูปแบบวิธีการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดจากความเสี่ยงภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต บรรทัด (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ที่มีขนาดต่างกัน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยรัตน์ ชัยสุข (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในภาพรวมไม่พบความแตกต่าง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สมควรที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะนำไปพัฒนาโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ควรนำไปพิจารณาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการนิเทศ ติดตามและประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงพัฒนาการบริหารสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนการควบคุม ดูแล บำรุงรักษาและจำหน่าย

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในกฎระเบียบ กฎหมายและระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

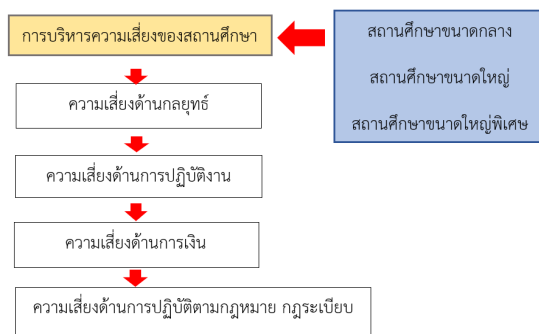
2.1 ศึกษาปัญหาการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.3 ศึกษาความเสี่ยงปัจจัยครูผู้สอนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). คู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน กองทุนพัฒนาเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษาประจำปีบัญชี 2562. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ.
2562. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). (2564). แผนบริหารความเสี่ยง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ขวัญญานันท์ แก้วชชนาว์ชร. (2559). การบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.
(วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรกฤษณ์ ชาญชัย, พงษ์ธร สิงห์พันธ์ และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2565). การศึกษาการบริหารความเสี่ยงของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ.
วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(2), 288-315.
- นัยรัตน์ ชัยสุข. (2560). การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร.
(การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พุดิสสรค์ ศรีรัตนประชากุล. (2559). การพัฒนาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. (ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มาลัย พวงพิลา. (2564). สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษเขต 4. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 5(1), 164-178.
- สมชาย เพชรนุ้ม. (2563). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่.
(สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สมจิต บรรทัด. (2558). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดกระบี่สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13. (ภาคานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ภูเก็ต: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏภูเก็ต.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2553). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2562. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2565, จาก <https://www.krisdika.go.th/web/psdgksdk/laws1>
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2562-2565. กาญจนบุรี: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี.
- สุนนมานต์ อมรมณีพงศ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อดิเรก: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.